

Česká školní inspekce Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-315/23-C

Název	Vyšší odborná škola sociální a Střední pedagogická škola, Prachatice, Zahradní 249
Sídlo	Zahradní 249, 383 01 Prachatice
E-mail	sekretariatspgs@seznam.cz
IČO	00072818
Identifikátor	600020282
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Antonín Krejsa
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místa inspekční činnosti	Husova 74, 383 01 Prachatice Husova 75, 383 01 Prachatice Zahradní 249, 383 01 Prachatice Zahradní 101, 383 01 Prachatice Zlatá stezka 139, 383 01 Prachatice
Inspekční činnost na místě	20. 3. 2023 – 22. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Vyšší odborná škola sociální a Střední pedagogická škola, Prachatice, Zahradní 249, (dále škola) v současné době vykonává činnost vyšší odborné školy, střední školy, domova mládeže a školní jídelny. Škola poskytuje střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou ve čtyřletých studijních oborech 75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika a 78-42-M/03 Pedagogické lyceum. Vyšší odborné vzdělání je uskutečňováno ve tříletém studijním oboru 75-32-N/01 Sociální práce v denní a dálkové formě. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo střední školu 256 žáků v devíti třídách, z toho devět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 16 studentů vyšší odborné školy ve třech třídách.

Součástí školy jsou dvě školní jídelny a dva domovy mládeže, které poskytují ubytování celkem pro 240 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy je ve své funkci od roku 2008. Část řídicích kompetencí účelně delegoval na svou novou zástupkyni. Přenos informací v rámci školy je i vzhledem k velikosti školy funkční, využívaný elektronický informační systém podporuje rychlou a efektivní komunikaci všech aktérů vzdělávání. Pravidelné porady vedení a pedagogické rady odpovídajícím způsobem posilují součinnost pedagogů. Většinu dlouhodobých cílů, především v materiální a finanční oblasti, definovaných v koncepci rozvoje na předchozí období, se škole podařilo naplnit. Menší důraz je kladen na řízení pedagogických procesů, které se omezuje na vzájemnou neformální komunikaci ředitele s pedagogickým sborem. V koncepčních dokumentech na následující období byly jasně stanoveny priority a časový rámec plánovaných kroků vedoucích k naplnění stanovených cílů. Ve vyhodnocení míry naplnění cílů zejména v oblasti efektivity využívaných vyučovacích postupů má škola rezervy.

Kontrolní činnost postihuje především fungování běžného provozu školy, v některých úsecích však není dostatečně účinná. Například monitorování pedagogické oblasti prováděné vedením školy nemá požadovaný přínos pro co nejefektivnější rozvoj odborných kompetencí některých vyučujících. Hospitační činnost vedení školy nesleduje a nehodnotí komplexní a široké rozpětí jevů. Vyučujícím rovněž není poskytována dostatečně kvalitní zpětná vazba o účinnosti využívaných metod a forem práce např. s ohledem na diferenciaci vzdělávacích cílů a rozvoj kritického myšlení, což se částečně projevilo ve sledované výuce.

Další vzdělávání pedagogů je uskutečňováno v dostatečné míře. Vychází převážně z požadavků a zájmu vyučujících a je v souladu s odborným zaměřením školy. Lektorská činnost některých pedagogů včetně tvorby vlastních výukových materiálů má příznivý dopad při výuce metodiky v odborných předmětech. Předmětové komise většinou zabezpečují účinnou spolupráci pedagogů v rámci promyšlených aktivit. Velmi pozitivní je jejich systematický přístup při stanovování vlastních priorit, identifikaci rezerv i přijímání opatření. Z průběhu navštěvených hodin však bylo patrné, že v řadě případů chybí užší a proaktivní spolupráce pedagogů směrem k důslednějšímu využívání účinnějších vzdělávacích strategií ve výuce.

Ředitel školy aktivně vyhledává a dlouhodobě realizuje několik projektů a posiluje kvalitu materiálního zázemí vzdělávání. Finanční prostředky z projektů jsou dále vhodně využívány na podporu zájmové činnosti a přeshraniční mobilitu žáků, studentů a pedagogů. Škola rozvíjí efektivní spolupráci se zřizovatelem a mnoha externími partnery, stejnější je spolupráce s místní mateřskou školou při konání odborných praxí, s několika zahraničními školami a řadou regionálních i nadregionálních partnerů. Velký význam má podpora

výměnných pobytů žáků, které se podílejí na vytváření kvalitních podmínek pro rozvoj odborných a sociálních kompetencí a jazykové gramotnosti žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání byl sledován ve výuce vysší odborné školy, v teoretické a praktické výuce střední školy, která probíhala na pracovištích školy či v mateřské škole. Sledované hodiny se vyznačovaly příjemnou a výrazně vstřícnou pracovní atmosférou. Partnerský přístup pedagogů napomáhal rozvoji sociálních a komunikačních kompetencí žáků i studentů. Ve sledovaných hodinách byl zpravidla jasné stanoven vzdělávací cíl. Výuka většiny předmětů byla v hojném mře doplňována názornými pomůckami a praktickými ukázkami. Kvalitu výuky profilových předmětů výrazně posilovala vysoká a nadstandardní odbornost některých pedagogických pracovníků s pestrou lektorskou i publikační činností.

Ve většině sledovaných hodin teoretické výuky byla využívána frontální výuka doplněná o samostatnou práci či cílenou diskuzi a spolupráci žáků i studentů. Učivo bylo vždy vysvětlováno způsobem odpovídajícím věku a schopnostem žáků a studentů. Vyšší aktivizace žáků se dařilo dosáhnout při výuce jazyků a v odborných předmětech, které byly funkčně zpestřeny díky vhodné načasovanému střídání různých metod práce, včetně přínosné spolupráce žáků ve dvojicích a skupinách. Podpořit motivaci žáků a studentů účelným provázáním činností s jejich reálnými zkušenostmi nebo zařazením zajímavostí z daného oboru a návazností na praxi se dařilo především ve výuce odborných předmětů. V nich byl za účelem zaměření na budoucí profesi zdařile kladen důraz na propojení učiva s potřebami praxe. Využití mezipředmětových vztahů bylo upřednostňováno v různém mře. Cílená podpora žáků s různými dispozicemi, např. diferencovaným zadáváním učebních úloh odlišné náročnosti, byla ve všeobecně vzdělávacích předmětech zaznamenána v nízkém mře, stejně jako systematická podpora kritického myšlení. V části sledovaných hodin se pozitivně projevovaly zkušenosti žáků s on-line nástroji a platformami z distanční výuky. Kvalitu části výuky zvyšovalo využití celé škály metod dramatické výchovy rozvíjející představivost a tvořivost žáků i komunikativní dovednosti.

Přínosné propojování teoretických poznatků s bohatými zkušenostmi z praxe, zejména v oblasti výuky dramatické a výtvarné výchovy, významně zvyšovalo efektivitu získávání potřebných odborných kompetencí žáků. Ve výchovně zaměřených předmětech převažoval účinný rozvoj postojů, důraz na získávání informací z více zdrojů. Rozvoj kreativních dovedností žáků a specifického nadání v těchto předmětech byl posilován sledováním individuálního posunu každého žáka, nejvýrazněji při výuce hry na klávesové nástroje. Průběžné či závěrečné hodnocení poskytující žákům a studentům užitečnou zpětnou vazbu o aktuální úrovni znalostí a mře naplnění stanovených cílů bylo zaznamenáno ve výuce jazyků. Jejich výuka byla důsledně vedena v cílovém jazyce a zaměřena na interakci mezi žáky, a to napomáhalo rozvoji komunikativních dovedností žáků. Sebehodnocení, vzájemné hodnocení bylo uplatňováno v menším mře, zejména při osvojování vědomostí a dovedností v odborných předmětech.

Průběh praktického vyučování formou odborných praxí probíhající v odborných učebnách a v reálném prostředí mateřské školy měl odpovídající odbornou úroveň. Učivo, které navazovalo svým obsahem na odborné předměty teoretické výuky, se zaměřovalo na rozvoj požadovaných praktických dovedností a metodických postupů spojených s výkonem budoucí profese žáků. Během podpory, kterou vyučující poskytovali žákům pro úspěšné splnění úkolů, bylo patrné, že žáci oceňují jejich dlouholeté zkušenosti v oboru a profesionalitu. Velmi patrná je silná vnitřní motivace většiny žáků a aktivní postoj k rozvoji praktických dovedností. Úroveň odborných kompetencí žáků podporuje následná

efektivní reflexe úrovně dosahovaných dovedností po skončení praxe a účelná práce s hospitačními záписy.

Výchovně-vzdělávací aktivity v domově mládeže jsou zaměřené nejen na posilování zdravého životního stylu, ale velmi zdařile podporují i účinnost prevence sociálně patologických jevů v rámci celé školy. Činnost domova tak účelně navazuje na školní vzdělávání a vhodně jej doplňuje a rozšiřuje o velmi pestrou nabídku přínosných volnočasových aktivit. Část fondu školní knihovny účelně umístěná v domově mládeže významně podporuje čtenářství. Vychovatelé ubytované podněcují k pravidelné přípravě na vyučování, zdařile je motivují a v případě potřeby jím poskytují metodickou pomoc a poradenství. Realizace množství zájmových aktivit slouží jako významný prvek prevence rizikového chování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje úspěšnost žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu. Výsledky vzdělávání žáků za jednotlivá klasifikační období jsou pravidelně vyhodnocovány při jednáních pedagogické rady, ale dílčí systematické analýzy např. v předmětových komisi ve vztahu k úspěšnosti či neúspěšnosti při maturitní zkoušce nejsou prováděny. Kromě standardních interních hodnoticích nástrojů škola v roce 2022 využila externího testování, ale nebyly navrženy postupy, jak s těmito výstupy dále pracovat. Škole se osvědčují i autoevaluační aktivity prováděné pravidelně formou dotazníkového šetření pro rodiče žáků. Komplexní formou ověřování výsledků vzdělávání je realizace projektových aktivit nebo seminárních prací studentů vyšší odborné školy v průběhu celého školního roku.

Průběžné informování zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání prostřednictvím elektronického systému, na třídních schůzkách, případně formou individuálních konzultací, je funkční. Škola identifikuje žáky s rizikem školního neúspěchu, zajišťuje jím primární podporu v průběhu vyučování a poskytuje individuální konzultace.

Výsledky vzdělávání žáků odpovídají studijním předpokladům přijímaných uchazečů a jsou dlouhodobě dobré, např. ve školním roce 2021/2022 činil podíl vyznamenaných žáků 28 %. Výsledky vzdělávání žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech nevykazují závažné vzájemné odchylky. U maturitních zkoušek ve školním roce 2021/2022 škola vykázala vysokou úspěšnost žáků v oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika (96 %). Žáci oboru Pedagogické lyceum dosáhli nižší úspěšnosti (70 %). V celorepublikovém srovnání výsledků společně části maturitní zkoušky v rámci stejných skupin oborů dosáhli žáci oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika vyšší úspěšnosti, žáci oboru Pedagogické lyceum v témež srovnání vyšší míry neúspěšnosti, a sice v předmětu cizí jazyk. Škola připisuje neúspěšnost většiny žáků u maturitní zkoušky důsledkům distanční výuky. Velmi vysoká úspěšnost byla v roce 2022 u studentů konajících absolutoria na vyšší odborné škole. Absolventské práce studentů kromě toho vykazují vysokou odbornou úroveň.

Počet zameškaných hodin se mírně zvyšuje ve třetím a čtvrtém ročníku, škola k tomuto jevu nepřijímá účinná opatření. Oproti tomu škola téměř nevykazuje neomluvenou absenci, což svědčí o důsledném výchovném působení třídních učitelů i vychovatelů domova mládeže. Počet kázeňských opatření je minimální, pozitivním jevem je časté udělování pochval za reprezentaci školy v soutěžích a přehlídkách, za aktivní účast při realizaci a organizaci akcí apod. Škola dlouhodobě sleduje úspěšnost absolventů školy v přijímacím řízení na vysoké školy nebo jejich uplatnění na trhu práce. Tyto informace využívá pro kariérové poradenství a uvádí je přehledně ve výroční zprávě. Přibližně polovina absolventů pokračuje ve vysokoškolském studiu pedagogických oborů. Žáci se zapojují do školních kol různých

druhů soutěží a předmětových olympiád, mnohdy s úspěchem v krajských i celostátních kolech. Prezentace kvalitních výtvarných prací žáků přispívají k mimořádné podnětnému prostředí v domově mládeže, rovněž jsou vystavovány v dalších prostorách města. Umělecké nadání žáků je s dlouholetou tradicí úspěšně rozvíjeno v několika školních souborech zaměřených na hudbu, zpěv či dramatický projev. Díky podpoře vlastní zájmové činnosti a úzké dlouhodobé spolupráci v umělecké oblasti s řadou další institucí, základních uměleckých škol a souborů se škole trvale daří podporovat osobnostní profilaci žáků a obohatovat kulturní život města Prachatic.

Školní poradenské pracoviště tvoří výchovná poradkyně a metodička prevence. Účinnost poskytované podpory je průběžně vyhodnocována rozhovory se žáky, třídními učiteli a na pedagogických radách. Velkým přínosem je úzká spolupráce školního poradenského pracoviště s vychovatelkami domova mládeže. Preventivní program školy je funkční, efektivitu zvyšuje mimo jiné intenzivní komunikace se zákonnými zástupci. V posledním období byly řešeny převážně problémy spojené s menší psychickou odolností žáků. Škola na ně reagovala vhodnou nabídkou podpůrných aktivit. Problematika rizikového chování je velmi zdařile v průběhu celého školního roku začleňována do třídnických hodin a průřezových témat vybraných vyučovacích předmětů. Pozitivním dopadem této praxe je podpora osvojování odborných kompetencí žáků potřebných pro výkon budoucí profese.

Závěry

Vývoj školy

- Ve škole působí nová zástupkyně ředitele a noví zaměstnanci na pozici ekonomky a školníka.
- Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilizován.
- Škola pokračuje v průběžném zkvalitňování materiálního zázemí a v čerpání finančních prostředků z projektů.

Silné stránky

- Vysoká erudovanost pedagogických pracovníků s pestrou lektorskou a publikační činností v oblasti osobnosti, dramatické výchovy a výtvarné výchovy se významně podílí na zkvalitňování profesních kompetencí budoucích pedagogů v předškolním vzdělávání.
- Kvalitní výuka v předmětech s převahou výchovného zaměření se výrazně promítá do rozvoje sociálních a personálních kompetencí žáků a spolu s nadstandardními zájmovými či mimoškolními činnostmi poskytuje velmi dobré předpoklady pro další uplatnění absolventů.
- Široká nabídka výchovně-vzdělávacích aktivit v domově mládeže významně posiluje prevenci sociálně patologických jevů a v úzké spolupráci se školou se výrazně podílí na osobnostním rozvoji žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V části výuky chybí důslednější uplatňování efektivnějších vzdělávacích strategií, zejména uplatňování diferenciaci učebních úloh a rozvoj kritického myšlení. Tato skutečnost omezuje naplnování vzdělávacího potenciálu části žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zlepšit pedagogické vedení školy, včetně systematičtější a komplexněji prováděné hospitační činnosti.
- Prohloubit činnost předmětových komisí směrem k vyhodnocování výsledků žáků a důslednějšímu zařazování efektivních vzdělávacích strategií.
- Posílit mezipředmětové vztahy a rozvoj gramotnosti napříč všemi předměty.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ve znění ke dni 1. 1. 2016
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele s účinností od 1. 8. 2019
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 20. 3. 2023
4. Koncepce rozvoje Vyšší odborné školy sociální a střední pedagogické školy Prachatice – 2019 až 2022
5. Organizační řád Vyšší odborné školy sociální a Střední pedagogické školy Prachatice z 1. 9. 2020
6. Školní řád Střední pedagogické školy platný od 11. 11. 2022
7. Školní řád Vyšší odborné školy sociální platný od 1. 9. 2020
8. Vnitřní řád domova mládeže VOŠ sociální a SPgŠ Prachatice platný od 1. 9. 2022
9. Vnitřní řád školní jídelny platný od 1. 9. 2022
10. Školní vzdělávací programy oborů vzdělání 78-42-M/03 – Pedagogické lyceum a 75-31-M/01 Předškolní a mimoškolní pedagogika platné od 1. 9. 2022
11. Akreditované vzdělávací programy oboru vzdělání 75-32-N/01 Sociální práce (denní a dálková forma) platné od 1. 9. 2022 (Čj. MSMT-3494/2022-8)
12. Školní vzdělávací program Domova mládeže s účinností od 1. 9. 2022
13. Zápis z pedagogických rad – školní rok 2022/2023
14. Zápis z porad vychovatelek – školní rok 2022/2023, zápis ze schůzek domovních rad – školní rok 2022/2023
15. Deníky výchovných skupin – školní rok 2022/2023
16. Osobní spisy ubytovaných žáků (Rozhodnutí o přijetí do domova mládeže, Přihlášky k přijetí do domova mládeže)
17. Tematický plán výchovně vzdělávacích aktivit v DM na školní rok 2022/2023
18. Třídní knížky v elektronické podobě – školní rok 2021/2022 a 2022/2023
19. Školní matrika
20. Plán hospitační a kontrolní činnosti na školní rok 2022/2023
21. Záznamy z hospitací – školní rok 2021/2022 a 2022/2023
22. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2021/2022
23. Personální a mzdová dokumentace – vzorek (mzdová inventura za období 9/2022, doklady o dosažené kvalifikaci, pracovní smlouvy)
24. Hospodářská dokumentace (Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2022, Rozpočet školy na rok 2022 vč. poskytnutých účelových finančních prostředků z projektů MŠMT, Finanční vypořádání vztahů příspěvkových organizací se zřizovatelem za rok 2022

25. Dokumentace k zajištění BOZ (Osnova úvodního školení žáků a studentů DM, Zásady pro konání akcí mimo domov mládeže, Poučení před odchodem na prázdniny, Provozní řády odborných učeben, Protokoly o odborné technické kontrole tělocvičného nářadí)
26. Knihy úrazů školy a domova mládeže – školní rok 2021/2022 a 2022/2023
27. Inspekční zpráva čj. ČSIC-195/16-C

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivan Bartoš, Ph.D., školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jana Cipínová, školní
inspektorka

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.